

Stjørdal 20. april 2017

Erfaringer fra de mest vellykkede klyngene

Ola Ronæss, ORCONSULTING

Regjeringens budskap

Regjeringen.no

Tema ▾ Dokument ▾ Aktuelt ▾ Departement ▾ Regjering ▾

Du er her: regjeringen.no • Regjeringa • Regjeringen Solberg • Regjeringens satsingsområder • Konkurranseskraft for norske arbeidsplasser

Konkurranseskraft for norske arbeidsplasser

Artikkel | Sist oppdatert: 08.01.2015

Vi forbedrer satsingen på forskning og innovasjon, og senker skatter og avgifter for vanlige folk og norske bedriftseiere. Det vil styrke konkurranseskraften og skape trygge arbeidsplasser for fremtiden.

Skal vi sikre fremtidig verdiskaping og finansiering av velferdstjenestene, må vi styrke Norges konkurranseskraft. Økt konkurranseskraft i næringslivet vil trygge arbeidsplassene og gi Norge flere ben å stå på.

Regjeringen styrker norsk næringslivs konkurranseskraft for å sikre arbeidsplassene og skape fremtidens bedrifter. For å forbedre norsk konkurranseskraft prioriterer regjeringen mer til næringsrettet forskning, vekstfremmende skatte- og avgiftlettelser til norske bedrifter og vanlige arbeidstakere, og raskere bygging av vei og bane.

- Vår konkurranseskraft påvirkes av hvor effektivt vi utnytter landets ressurser, vår **evne til innovasjon og omstilling** og den globale økonomiske utviklingen
- Regjeringen er opptatt av at Norge trenger **flere økonomiske ben å stå på**
- Det krever evne til å **omstille** og utvikle nye, **fremtidsrettede produkter og tjenester** og forutsetter god tilgang på kompetanse
- Regjeringen **trapper opp innsatsen** for å bidra til at norske bedrifter er attraktive og Norge et attraktivt land å investere, etablere og å bo og arbeide i.

Vi vet ikke hva vi skal leve av i fremtiden, men vi vet at innovasjon, kunnskap og omstilling er nøkkelen til å lykkes.

Et sentralt verktøy er klynger

Oslo Cancer Cluster

I ❤️
NY

Argentina

Australia

Czech Republic

CANADA
Keep Exploring

KREATIVE TRØNDELAG

The text "KREATIVE TRØNDELAG" is written in a bold, white, sans-serif font on a solid orange rectangular background.

REGION
BER
GEN

The logo for Region Bergen features the text "REGION BERGEN" in a bold, black, sans-serif font, with "REGION" on the top line, "BER" on the middle line, and "GEN" on the bottom line.

ARENA SKOG
SKOGNÆRINGA I TRØNDELAG

The logo for Arena Skog features the text "ARENA SKOG" in a bold, blue, sans-serif font, with "SKOGNÆRINGA I TRØNDELAG" in a smaller, green, sans-serif font below it.

Norwegian Innovation Clusters består av norske klynger på tre nivåer

tilbud til klynge-
prosjekter i en tidlig fase

tilbud til norske
klyngeprosjekter med
en nasjonalt
tyngdepunkt.

tilbud til norske
klyngeprosjekter med
en global posisjon.

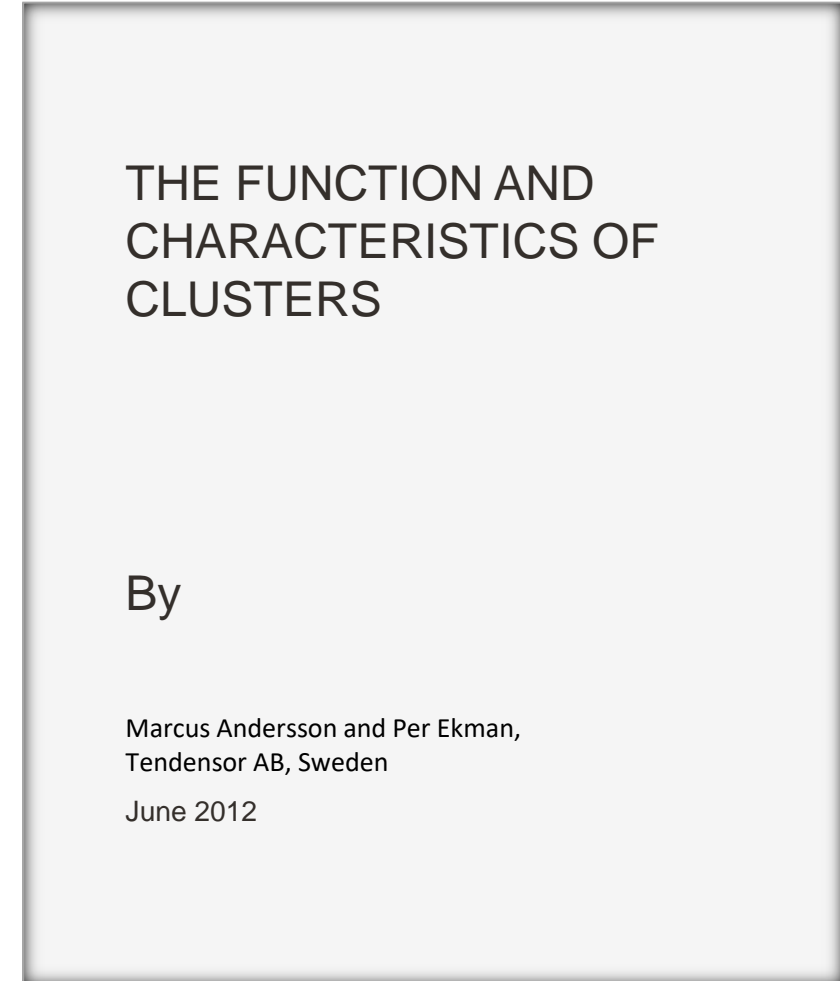
- Norwegian Innovation Clusters er et statlig finansiert klyngeprogram som skal bidra til verdiskaping gjennom **bærekraftig innovasjon**.
- Dette skal skje ved å utløse og forsterke **samarbeidsbaserte utviklingsaktiviteter** i klyngene, med sikte på å øke klyngenes dynamikk og attraktivitet, og å øke den enkelte bedrifts innovasjonsevne.
- Norwegian Innovation Clusters-programmet består med;
 - Finansiering – Kompetansetjenester – Rådgivningstjenester – Nettverkstjenester - Profilerings-tjenester

Vellykkede klynger bidrar til

- **SYNLIGHET:**
 - gain national and international visibility
- **MERKEVAREBYGGING:**
 - cluster branding
- **INNOVASJON OG UTVIKLING**
 - new knowledge, agility, projects
- **KAPITAL OG ARBEIDSKRAFT:**
 - attract investments, new firms and skilled professionals
- **POLTISK PÅVIRKNING:**
 - gain the attention of policymakers
- **INTERNASJONALISERING:**
 - promote internationalisation of cluster firms
- **PROSESSFORDELER:**
 - process-oriented benefits

Internasjonale studier har kartlagt effekter av klynger:

European Cluster Excellence Initiative

European Cluster Excellence Initiative (ECEI):

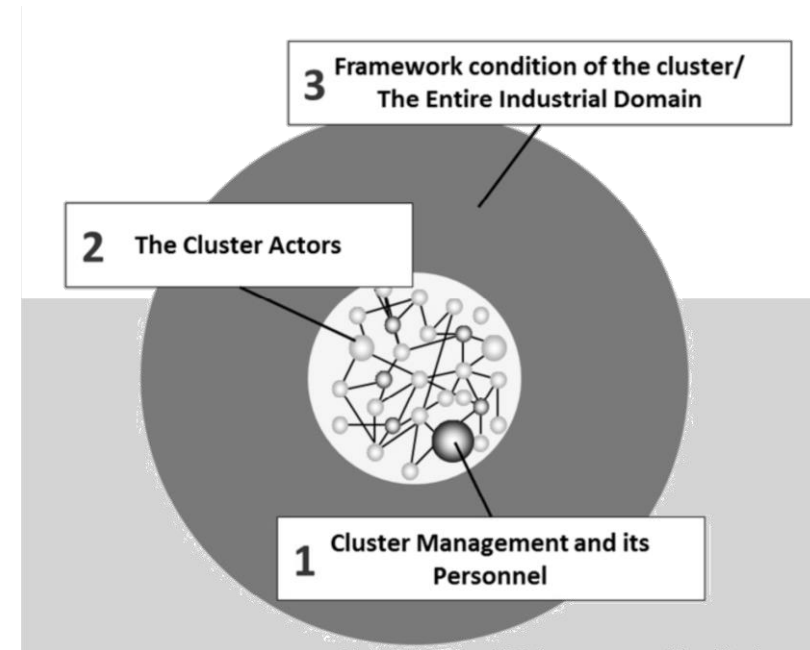
The Quality Label for Cluster Organisations

(Cluster Management Excellence Label GOLD – Proven for Cluster Excellence)

Criteria, Processes, Framework of Implementation

Cluster Organisation Management Excellence Indicators

The Quality Indicators focus on the cluster organisation hosting and operating the cluster management

Cluster management improvement approach

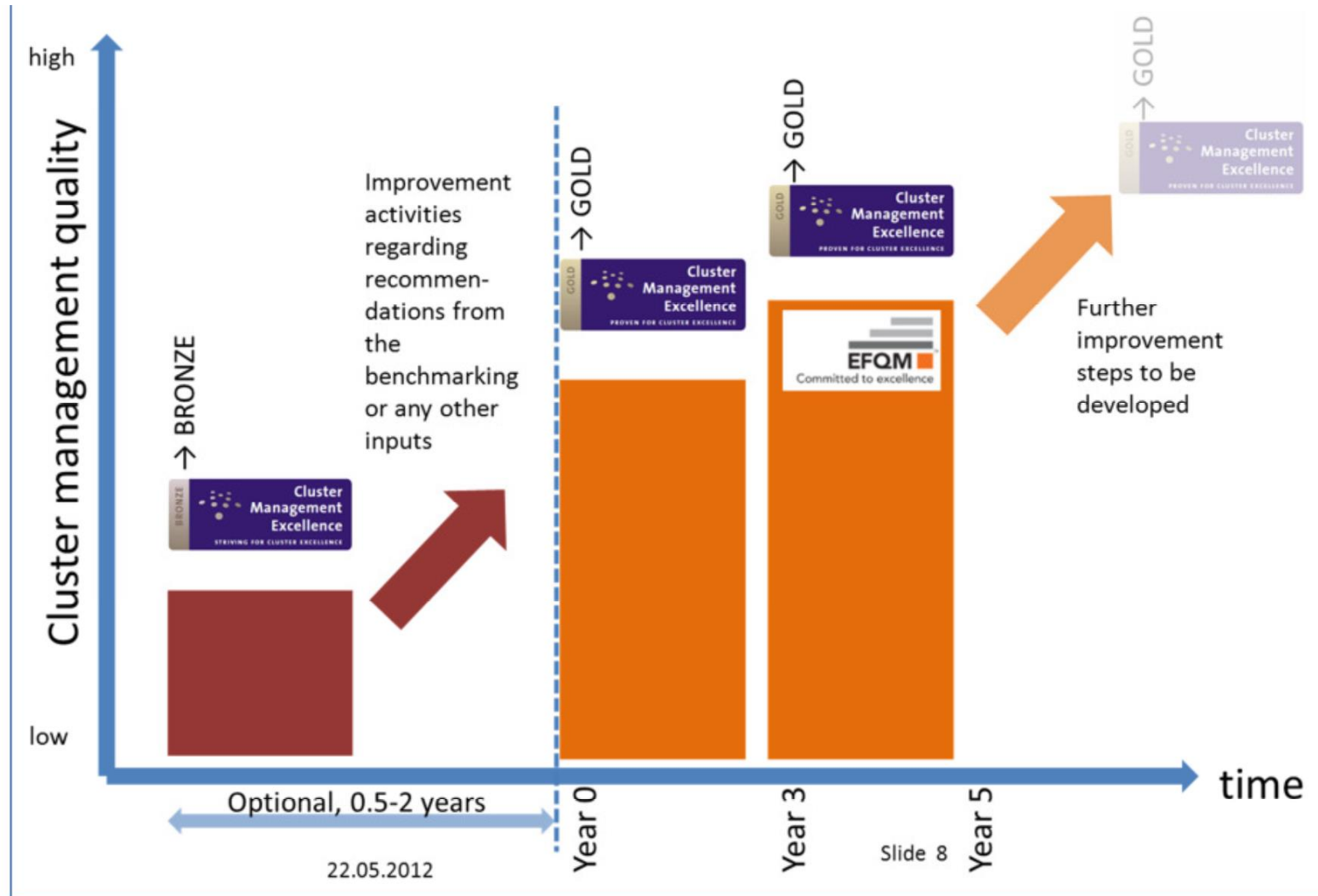

Figure 2: Cluster management improvement approach by ECEI

I STRUCTURE OF THE CLUSTER	9
Indicator 1.1.0: Committed Cluster Participation	9
Indicator 1.1.1: Composition of the Cluster Participants.....	9
Indicator 1.1.2: Number of Committed Cluster Participants in Total	10
Indicator 1.2: Geographical Concentration of the Cluster Participants.....	10
II TYPOLOGY, GOVERNANCE, CO-OPERATION.....	11
Indicator 2.1: Maturity of the Cluster Management	11
Indicator 2.2.1: Human Resources Available for the Cluster Management	11
Indicator 2.2.2: Qualification of the Cluster Management Team.....	11
Indicator 2.2.3: Life Long Learning Aspects for the Cluster Management Team.....	12
Indicator 2.2.4: Stability and Continuity of Human Resources of the Cluster Management Team	13
Indicator 2.3: Stability of Cluster Participation.....	13
Indicator 2.4: Clarity of Roles – Involvement of Stakeholders in Decision Making Processes	13
Indicator 2.5: Direct Personal Contacts between the Cluster Management Team and the Cluster Participants.....	14
Indicator 2.6: Degree of Cooperation within the Cluster	14
Indicator 2.7: Integration of the Cluster Organisation in the Innovation System.....	15
III FINANCING CLUSTER ORGANISATION MANAGEMENT	16
Indicator 3.1: Prospects of the Financial Resources of the Cluster Organisation	16
Indicator 3.2: Share of Financial Resources from Private Sources.....	16
IV STRATEGY, OBJECTIVES, SERVICES	17
Indicator 4.1.1: Strategy Building Process.....	17
Indicator 4.1.2: Documentation of the Cluster Strategy.....	18
Indicator 4.1.3: Implementation Plan.....	18
Indicator 4.1.4: Financial Controlling System	18
Indicator 4.1.5: Review of the Cluster Strategy and Implementation Plan.....	18
Indicator 4.1.6: Performance Monitoring of Cluster Management.....	19
Indicator 4.2: Focus of the Cluster Strategy.....	19
Indicator 4.3: Activities and Services of the Cluster Management.....	20
Indicator 4.4: Performance of the Cluster Management.....	25
Indicator 4.5: Working Groups	26
Indicator 4.6.1: Communication of the Cluster Organisation.....	26
Indicator 4.6.2: Cluster Organisation’s Web Presence	26
V ACHIEVEMENTS, RECOGNITION.....	28
Indicator 5.1: Recognition of the Cluster in Publications, Press, Media	28
Indicator 5.2: Success Stories.....	28
Indicator 5.3: Customer and Cluster Participants’ Satisfaction Assessment	28

1. STRUCTURE OF THE CLUSTER

2. TYPOLOGY & CO-OPERATION

3. CLUSTER ORG & MANAGEMENT

4. STRATEGY, OBJECTIVES & SERVICES

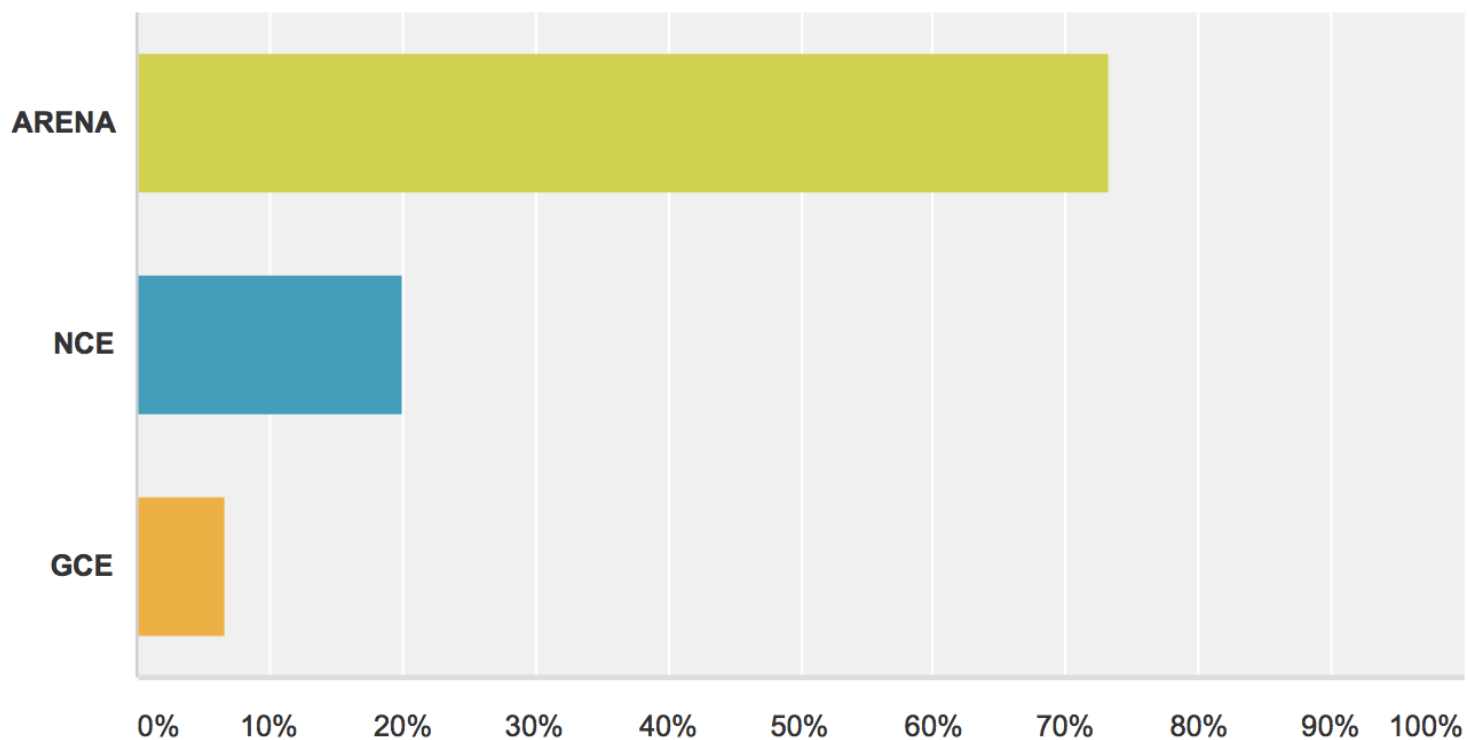
5. ACHIEVEMENTS & RECOGNITION

Kartlegging blant 45 offisielle klynger i Norge

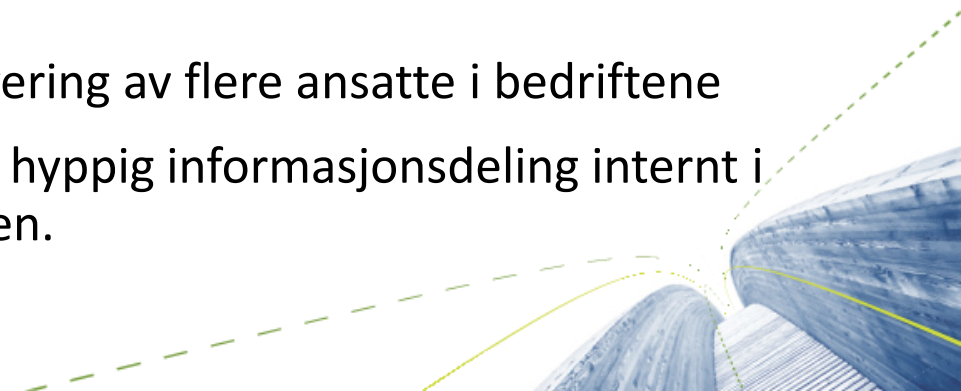
Q1 Hvilken status har din klynge?

Besvart: 15 Hoppet over: 0

Hva er de viktigste forutsetningene for at klyngen skal fungere, slik du ser det?

1. Forankring, eierskap og engasjement hos deltakere,- spesielt toneangivende bedriftene
2. Tilstrekkelig med bedrifter med muskler til å delta aktivt i samarbeid med hverandre og klyngearbeidet
3. Evnen til å etablere lagspill i hele trippel helix
4. Relevante arenaer hvor bedrifter, FoU-aktører og andre kan møtes. Ikke generelle, men spisset rundt konkrete tema/utfordringer
5. Tydelig strategi med felles mål
6. Tydelighet ift hva klyngen skal bidra til
7. Klyngeledelsen- dedikert og kompetent
8. Gjensidig tillit
9. Involvering av flere ansatte i bedriftene
10. Svært hyppig informasjonsdeling internt i klyngen.

Hvilke råd ift. prioriteringer vil du gi en klynge i tidlig fase?

1. Etabler fellesprosjekt og skap suksesshistorier
2. Mobiliser bredt og bygg relasjoner, identifisere hvor "energien" ligger hos aktørene, vær visjonær og finn mulighetsrom.
3. Etabler arbeidsgrupper som treffer bredt og dypt i bedriftene. Gjør aktiviteter der medlemmene føler samhørighet i noe større, så begynner de å samarbeide.
4. Felles fremtidsbilde, mål og strategier. Bli enige om hva man kan samarbeide om (og ikke)
5. Finn rollen i forhold til andre aktører og vær tydelig på hva klyngen skal bidra med!
6. Vær "organisk" i tilnærmingen, ikke la rigide framdriftsplaner styre

Hva er de største utfordringene du har opplevd som klyngeleder?

1. Å ha tilstrekkelig med ressurser / kapasitet til gjennomføring av planer
2. Møte forventningene til bedriftene innenfor rammene til virkemiddelapparatet
3. Tiden går fort, 3 år er kort tid for å bli viktig og skape resultater som betyr mye for bedriftene. Man må være på hugget hele tiden.
4. Økonomi, likviditet, skatt, finansiering
5. Markedssvingninger - som det er vanskelig å gjøre noe med. Påvirker resultatene til bedriftene og hvor mye tid de er villige til å bruke i klyngearbeidet.
6. Manglende deltakelse fra bedriftene
7. Proteksjonistiske ledere i andre klynger som stenger for samarbeid

Utvikling skjer best sammen – ikke hver for OSS

- Fortsettelsen blir en stor dugnad
- Vi er enkelt bedrifter / aktører
- Utvikling og endring skjer best i åpne miljø
- Utfordre eksisterende – bryte barrierer

